

d.5.10.2016

FRIE SKOLERS LÆRERFORENING



Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling  
Departementet  
Frederiksholms kanal 21  
1220 København K  
AUDGRUND@uvm.dk

## **Høringssvar fra Frie Skolers Lærereforening (FSL)**

---

### **- lovforslag om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler**

Frie Skolers Lærereforening (FSL) takker for muligheden for at kommentere udkast til lovforslag om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler.

#### **Efterskolerne rammes af urimelig dobbeltbesparelse**

FSL konstaterer, at lovforslaget alene vedrører en øvre grænse for tilskudsberettigede kursusuger på efterskoler. Men vi konstaterer også, at efterskolerne i forvejen rammes af omprioriteringsbidraget, hvis forslaget til finansloven 2017 vedtages i den foreliggende form. Den samlede effekt af lovforslag og finanslovsforslag er et alvorligt anslag mod skoleformen, som vil koste skoler livet og vil reducere antallet af lærerstillinger på efterskolerne. Nærværende høringssvar forholder sig dermed til begge aspekter.

#### **Den dobbelte besparelse vil lukke skoler, medføre massive afskedigelser af lærere, forringe kvaliteten af efterskoleopholdet, og i de tilfælde, hvor skoler må lukke, sætte udkantsområderne yderligere under pres som følge af faldende indtægter i disse områder.**

Omprioriteringsbidraget koster efterskolerne cirka 40 mio. kr. i 2017. En fremskrivning af nøgletallene fra skolernes regnskaber viser, at allerede i 2017 risikerer 12 efterskoler røde tal på bundlinjen på grund af omprioriteringsbidraget. Tallet vil stige frem til 2020, og så store besparelser vil tvinge flere efterskoler til at dreje nøglen om.

Antallet af efterskoler er allerede reduceret. I 2010 var der 262 efterskoler i Danmark, og i 2016 er der 245.

De røde tal er skævt fordelt. Det er især de små og almene efterskoler, som har økonomiske problemer. Omprioriteringsbidraget skubber dermed til en strukturel udvikling i retning af større og mere specialiserede efterskoler – en udvikling, som FSL finder pædagogisk og skolepolitisk betænkelig. FSL mener, at det er vigtigt, at der fortsat findes små og almene efterskoler – også fordi mange af dem ligger i udkantsområder og spiller en afgørende og aktiv rolle i lokalsamfundenes liv.

## **Den foreslåede tilskudsbegrænsning betyder et ringere efterskoletilbud og har store konsekvenser for forældrebetalingen**

Oven i den i forvejen voldsomme besparelse, lægger nærværende lovforslag et loft over antallet af undervisningsuger på efterskolerne således at der maksimalt kan gives tilskud til 41 skoleuger.

Næsten 90 procent af alle efterskoler har mere end 41 ugers undervisning. 67 procent af efterskolerne har for indeværende 42 ugers undervisning, 21 procent har 43 uger og 2,5 procent har 44 uger.

Hvis antallet af tilskudsuger reduceres til 41, vil det koste efterskolerne omkring 60 mio. kr. Forældrebetalingen for de overskydende uger er medregnet i det beløb.

Det samlede sparekrav til skolerne er altså på omkring 100 mio. kr. i 2017.

Omprioriteringsbidraget reduceres direkte i tilskuddet. Med loftet på de 41 undervisningsuger er det lidt anderledes. Skolerne kan tilpasse undervisningsudbuddet og dermed skære i de aktivitetsafhængige udgifter som for eksempel løn. FSL frygter derfor, at 41 ugers-loftet betyder:

- at efterskolerne afskediger lærere og andre ansatte. En beregning fra Efterskoleforeningen peger på, at efterskolerne for at kompensere for det lavere tilskud skal afskedige omkring 600 medarbejdere over de næste 5 år, hvis besparelserne gennemføres som skitseret.
- at efterskolerne presser lønningerne. Efterskolelærernes månedsløn ligger allerede i dag omkring 1500 kr. under tilsvarende lærergrupper og er de laveste i hele grundskolesektoren;
- et ringere, mindre varieret og mere komprimeret efterskoletilbud;
- at efterskolerne får færre uger til at skabe deres omsætning på, og det vil give de mindst polstrede skoler økonomiske problemer;
- at efterskolerne øger forældrebetalingen i en grad, hvor det skaber social slagside. Den i forvejen høje forældrebetaling skal øges med 10 procent for at modvirke besparelserne. Det vil føre til større ulighed i optaget på efterskolerne. Efterskolerne skal være for alle, og det modvirker besparelserne.

## **Forslaget rammer efterskolerne urimeligt hårdt i indeværende skoleår, da skolerne allerede har planlagt og påbegyndt efterskoleophold af længere varighed, end forslaget giver mulighed for**

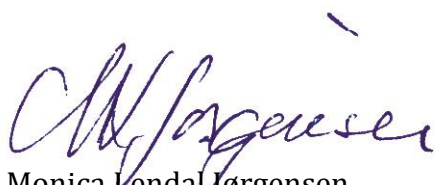
FSL finder det højst u hensigtsmæssigt, at man vil indføre besparelser på dette sene tidspunkt i forhold til skolernes planlægning. Indeværende efterskoleår er for længst påbegyndt, og forslaget vil betyde, at nogle efterskoler vil få meget svært ved at indfri de løfter, som de har givet til dette års elever og deres forældre, ligesom årsplanlægningen for skoler og lærere må ændres, hvis begrænsninger på uger med tilskud gennemføres uden et længere varsel.

## **Frie Skolers Lærerforening (FSL) opfordrer af disse grunde til, at Folketinget undgår dobbeltbesparelsen på efterskolerne. I prioriteret rækkefølge ser vores ønsker således ud:**

1. Frihold skolerne fra omprioriteringsbidraget.
2. Fjern ugeloftet.
3. Sæt loftet til 42 uger og indfør en fornuftig indfasningsperiode, så skolerne kan tilpasse aktiviteterne til det nye loft.

Efterskolerne er en væsentlig og attraktiv del af det samlede danske grundskoletilbud. Det er tydeligt, at mange elever får meget ud af et år på en efterskole. Nogle modnes og bliver studieparate. Nogle indhenter det, de ikke fik med fra grundskolen. Nogle får hjælp på special- og ordblindееfterskoler, mens andre dannes og udvikler personlige og kreative kompetencer, som følger dem hele livet.

Frie Skolers Lærerforening står gerne til rådighed for spørgsmål i forbindelse med ovenstående bemærkninger til lovforslaget.



Monica Lendal Jørgensen  
Næstformand Frie Skolers Lærerforening

M: 2758 1384

E: [mlj@fsl.dk](mailto:mlj@fsl.dk)